

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717202719
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5717202719.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a sudcov JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G. G., nar. 9.X.XXXX, R. G., nar. X.XX.XXXX, G. G., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, deti rodičov: matky W. G., rod. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. X. XXX, okres Z. Z. a otca E. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXX, XXXX, T., Rakúsko, adresa na doručovanie ul. K. XX/X, B., mal. deti bytom ako matka, o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 23P/39/2017-94 zo dňa 21.7.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin rozsudkom č.k. 23P/39/2017-94 zo dňa 21.7.2017 návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti G. G., nar. X.X.XXXX, R. G., nar. X.XX.XXXX a G. G., nar. XX.X.XXXX zamietol. Konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného zastavil. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že otec maloletých detí G., R. a G. G. sa podaným návrhom domáhal, aby súd rozhodol o znížení výživného, ktoré mu bolo určené rozsudkom tamojšieho súdu č. k. 9C/29/2010-334 zo dňa 8.4.2010 a právoplatným 19.10.2016 vo výške po 130,- Eur mesačne na maloletú G. a maloletú R. a 90,- Eur mesačne na maloletú G., a to na sumu po 50,- Eur mesačne na každé z maloletých detí. V návrhu uviedol, že v čase, keď boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke mal príjem, z ktorého bol schopný súdom určené výživné uhrádzať, no v súčasnosti je jeho finančná situácia nepriaznivá, a to už dlhodobo, a to na základe nepriaznivého zdravotného stavu. Matka v písomnom vyjadrení uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, naopak žiada výživné zo strany otca zvýšiť na sumu po 220,- Eur na maloletú G. a maloletú R. a na 150,- Eur na maloletú G.. Poukázala na to, že zo strany otca ide už o tretí návrh na zníženie výživného, pričom vždy uvádza rovnaké dôvody, a to nepriaznivý zdravotný stav a dlhodobo zlú finančnú situáciu. Súdu predkladal rôzne nepreložené doklady vystavené v Rakúsku, ktoré však podľa nej nepreukazujú skutočnosti, ktoré uvádzal otec. Otec pracoval v Rakúsku už pred práceneschopnosťou na pol úväzku od 11.5.2015. Uvádzaná peňažná odmena 825,48 Eur je podľa matky podklad pre odvod do sociálnej poisťovne v Rakúsku za polovičný pracovný úväzok. Myslí si, že mu je doplácané „cash“, inak by sa mu neoplatilo každý týždeň merať cestu zo Slovenska do Rakúska. Čo sa týka jej pomerov tak isto má zdravotné problémy, ktoré sa začali zhruba pred 10 rokmi, navyše 2.1.2017 utrpela úraz a pracovná neschopnosť trvala 2,5 mesiaca, počas ktorej sa príjem do domácnosti zmenšil. Na strane maloletých

detí dochádza k zvyšovaniu výdavkov, keďže rastú, sú vyššie náklady na ošatenie, stravu, hygienu a školskú dochádzku.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh otca na zníženie výživného je nedôvodný. Súd mal preukázané, že otec návrh na zníženie výživného odôvodnil v podstate tým, že jeho finančná situácia je dlhodobo nepriaznivá, a to na základe zlého zdravotného stavu. Súd mal preukázané, že v roku 2015 bol od 25.9. práceneschopný do februára 2016, kedy prerušil PN na vlastnú žiadosť. Ani dlhodobou liečbou sa zdravotné problémy otca nevyriešili, práceneschopný bol opätovne od 6.2.2017. Otec nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal ním tvrdené skutočnosti. Vo svojom návrhu síce poukázal, že žiada použiť listinné dôkazy, ktoré zaslal do spisu zn. 20P/326/2015, pretože jeho situácia sa od toho času nezmenila, no súd mal z uvedeného spisu preukázané, že aj v predmetnom konaní sa domáhal rovnako zníženia výživného na maloleté deti, keď návrh bol podaný na tamojšom súde 12.11.2015 a konanie bolo právoplatne 23.12.2016 zastavené. Návrh na zníženie výživného opätovne odôvodňoval tým, že je od 25.9.2015 práceneschopný a následne od 15.1.2016 začal pracovať na polovičný pracovný úväzok. K tvrdeným skutočnostiam do spisu doručil fotokópie listinných dôkazov v nemeckom jazyku bez overenia, resp. bez predloženia originálov za účelom porovnania s fotokópiami a bez prekladu do slovenského jazyka. Jediným zrejme originálnym dokladom bolo potvrdenie zamestnávateľa Schillinger, Veganes restaurant & Cafe Bar, Hauptstrasse 46, 2002 Grossmugl, a podľa dokladov nachádzajúcich sa v spise zn. 20P/326/2015 mal otec za obdobie mesiacov od februára 2016 až september 2016 vyplácanú čistú mzdu vo výške 700,66 Eur mesačne s výnimkou mesiaca jún, kedy to bolo 1.409,58 Eur. Otec svoje mesačné náklady spojené s prácou a bývaním v Rakúsku vyčíslil v písomnom podaní doručenom do spisu 20P/326/2015 z 25.10.2016 : nájomné a energie 220,- Eur, auto 62,- Eur, mesačná poisťka + 300,- Eur nafta, údržba a diaľničné známky, telefón 20,- Eur, internet 20,- Eur, strava 200,- Eur, oblečenie a hygiena 75,- Eur, 200,- Eur výživné, keď takto vyčíslené náklady prevyšujú jeho príjem, na čo i sám v uvedenom podaní poukázal. Akým spôsobom potom tieto náklady platí však nevysvetlil.

Matka stále pracuje u zamestnávateľa Zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie v Turčianskych Tepliciach. Jej priemerný čistý mesačný príjem za rok 2016 bol 579,13 Eur, od začiatku roka 2017 bola tiež práceneschopná, takže došlo k zníženiu mzdy. Je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 144,40 Eur mesačne. Naďalej matka s deťmi býva v prenajatom dvojizbovom byte na Ul. B. E. v Z. Z., kde platí 207,- Eur mesačne, inkaso 37,64 Eur mesačne, internet 19,- Eur mesačne. Ďalej uvádza splácanie úverov Slovenskej sporiteľni, ktoré jej zostali po rozvoze manželstva. Pokiaľ sa jedná o maloleté deti tak maloletá G. navštevovala Základnú školu s materskou školou Horné Rakovce v Turčianskych Tepliciach, no od septembra mala začať chodiť na Základnú školu Horná Štubňa do 4. triedy. Je žiačkou so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zdravotne znevýhodnená (astma, atopický ekzém). V škole navštevovala aj školský klub, kde bol poplatok 5,- Eur mesačne. Dcéra R. ukončila základnú školu a bola prijatá na Strednú zdravotnú školu v Žiline. Maloletá G. je od 1.9.2016 študentkou Strednej zdravotníckej školy v Rožňave, keď od ďalšieho školského roku mala nastúpiť na Strednú zdravotnícku školu do Žiliny, pretože na maloletú boli vysoké náklady na cestovné do Rožňavy, poplatky za internát (50,- Eur mesačne), stravu a ďalšie výdavky súvisiace so školskou dochádzkou.

Súd prvej inštancie konštatoval, že základným východiskom pri určovaní výšky výživného v zmysle § 62 Zákona o rodine je povinnosť oboch rodičov podieľať sa na výžive dieťaťa podľa svojich schopností, možností, zárobkových a majetkových pomerov. Pokiaľ otec poukazoval, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné v určenej výške, spolu 350,- Eur mesačne, nakoľko má dlhodobo zdravotné problémy, tieto skutočnosti súdu žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal. Podľa listinných dôkazov, ktoré predložil súdu v predchádzajúcom konaní o znížení výživného, ktoré bolo vedené na tamojšom súde pod sp. zn. 20P/326/2015 bol zamestnaný v Rakúsku, kde pracoval na polovičný pracovný úväzok a dosahoval pravidelný príjem. Tvrdil síce, že má výdavky na živobytie, ktoré sú vyššie ako jeho zárobok v Rakúsku no nijako nezdôvodnil, z akých zdrojov tieto výdavky uhrádza ani nezrejmil dôvod, prečo si nehľadá prácu na Slovensku, keď práca v zahraničí má byť pre neho nevýhodná, dokonca stratová. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, tieto sa významnejšie nezmenili. U maloletých detí dochádza k zvyšovaniu odôvodnených potrieb jednak z dôvodu vyššieho veku ako i školskej dochádzky, keď u starších detí už ide o stredoškolské štúdium a u najmladšej dcéry i z dôvodu zvýšených nákladov v súvislosti s dlhodobou zhoršeným zdravotným stavom. Na strane účastníkov konania teda neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodnili zníženie výživného a takéto rozhodnutie súdu by bolo aj v zásadnom rozpore s oprávnenými záujmami maloletých detí, preto konštatoval, že neboli splnené zákonné podmienky pre zníženie výživného, a preto návrh otca v celom rozsahu zamietol. Keďže matka na pojednávaní zobrala svoj protinávrh na zvýšenie výživného v celom

rozsahu späť, súd konanie o tomto návrhu zastavil. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletých detí, ktorý uviedol, že s rozsudkom nesúhlasí a vytýkal súdu, že neprihliadol na všetky relevantné dôkazy, ktoré predložil, najmä, keď súd nezabezpečil preklad listinných dôkazov, ktoré doložil do súdneho spisu, keď naopak na preklad týchto dokumentov zaviazal jeho, čo nie je v jeho finančných možnostiach. Žiada preto, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila matka maloletých detí, ktorá uviedla, že rozsudok je správny a zdôraznila, že otec maloletých detí už niekoľkokrát podával návrh na zníženie. Otec na pojednávanie sa nedostavil, nezabezpečil preklad dokladov, pojednávania sa opäť nezúčastnil, zdôraznila, že ona vždy konala len v záujme detí. Argument otca, že má zlú finančnú situáciu a zlý zdravotný stav neobstojí a je to pre ňu už otrepaná téma. Podotýka, že týmto problémom sa už ohrádza od roku 2015 a považuje to všetko za špekulácie, len aby bolo znížené výživné.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, celého spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli účastníci v rámci odvolacieho konania konštatuje, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie prejednávanej veci a vecne správne rozhodol. Jeho rozhodnutie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, keď v odôvodnení je uvedený rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísaný priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citácia právnych predpisov, ktoré boli aplikované na prejednaný prípad, a z ktorých boli vyvedené právne závery. Prijaté právne závery súd prvej inštancie jasne, zrozumiteľne a vyčerpávajúco vysvetlil. Odôvodnenie rozsudku okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

6. Podľa ust. § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní, schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného maloletého dieťaťa, povinných rodičov, alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. V praxi sa najčastejšie uplatňujú nasledujúce dôvody : zmena potrieb dieťaťa z dôvodu začatia plnenia školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému, ďalej zmena zdravotných

pomerov, strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, či odpadnutie zákonnej podmienky pre vyživovaciú povinnosť - nadobudnutie spôsobilosti samostatne sa živiť.

10. Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené, čo sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

11. Na strane oprávnených maloletých detí sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného rodiča sa preskúmvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

12. V konaní bolo nesporne preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí v súvislosti s ich dospievaním ako aj prechodom zo základnej školy na strednú školu. Najmladšia dcéra G. má zdravotné problémy, je zdravotne znevýhodnená v súvislosti s chorobou astmou a atopickým ekzémom s čím súvisí zodpovedajúca liečba a náklady na lieky. Bolo možné preto dôvodne konštatovať, že potreby maloletých detí sa zvýšili, a to úmerne s ich vekom, návštevami školy a so zdravotným znevýhodneným maloletej G..

13. Napriek preukázanej zmene pomerov na strane maloletých detí v konaní ale nebolo preukázané ako sa výrazne zmenili pomery na strane povinného otca, ktorý svoje tvrdenie o zhoršení zdravotného stavu ako aj o znížení príjmu nepreukázal. S tvrdeniami otca uvedenými v podanom návrhu sa súd prvej inštancie náležitým spôsobom vysporiadal, pretože čo sa týka jeho vyjadrenia o jeho príjme, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že jeho výdavky sú vyššie ako príjem, no podľa tvrdenia otca tento ničím nepreukázal, čím vykryva zvýšené výdavky, preto jeho tvrdenia ohľadom príjmov odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nepresvedčili.

14. Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletých detí a tiež z princípu potenciality príjmov na strane povinného otca, odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, keď konštatoval, že nemohol prisvedčiť argumentom povinného otca, na ktorých založil svoje odvolanie, ktoré odvolací súd posúdil ako nedôvodné a vyslovene účelové.

15. Podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)